Súd:	Krajský súd Trnava
Spisová značka:	28Co/143/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2522201910
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Lucia Mizerová
ECLI:	ECLI:SK:KSTT:2025:2522201910.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobkýň: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. XXX, 2/ D. C., nar. XX.XX.XXXX, adresa D. XXXX/XX, E., 3/ F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, adresa A. I. XXX/XX, H. J., všetky žalobkyne zastúpené advokátom: JUDr. Michal Matala, so sídlom T. G. Masaryka 8, Lučenec, proti žalovanej: Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalobkýň 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. PN – 25C/77/2022 - 107 zo dňa 17. októbra 2023 a proti doplňaciemu rozsudku č. k. PN – 25C/77/2022 – 169 zo dňa 12. septembra 2024 – voči zamietajúcemu výroku, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplňacím rozsudkom v napadnutom zamietajúcom výroku p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobkyniam 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

28Co/143,144/2024
28Co/143/2024-
28Co/144/2024
2522201910

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 15.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu vo výške 2.000 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 3/ sumu vo výške 2.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom IV. priznal žalobkyniam 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ust. § 11, § 13, § 15, § 16, § 415, § 420 ods. 1, 2, § 441 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“), ust. § 4 ods. 1, 2, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „ZoPZP“), ako aj ust. § 2 ods. 1 písm. b), § 12 ods. 2, § 13 zák. č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. Vecne súd argumentoval tým, že nebolo sporné, že pri dopravnej nehode dňa X.XX.XXXX zomrel poškodený, pán A. B., ktorý bol manželom žalobkyne 1/, bratom žalobkyne 2/ a krstným otcom a ujom žalobkyne 3/. Vodič nákladného motorového vozidla bol uznaný za vinného pre prečin usmrtenia a bol

mu uložený podmienečný trest odňatia slobody. Vozidlo malo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovanej. Žalobkyne si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jednej z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, krytý poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 4 ods. 2 ZoPZP, uplatnili priamo proti žalovanej, t. j. poisťovni, ktorá je pasívne legitimovaná podľa § 15 ods. 1 ZoPZP. Súd dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že sú splnené všetky predpoklady pre prisúdenie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyniam. Vodič vozidla, ktoré bolo poistené u žalovanej, svojim protiprávnym nedbanlivostným konaním spočívajúcim v porušení dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona pri riadení motorového vozidla, spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel chodec, čím zasiahol do osobnostných práv žalobkýň, a to do ich práva na súkromie a rodinný život. Medzi protiprávnym konaním vodiča a ujmou žalobkýň je príčinná súvislosť, keďže túto ujmu vzhľadom k jej intenzite a následkom, by ako závažnú pociťovala spravidla každá fyzická osoba nachádzajúca sa na ich mieste a v ich postavení. Z objektívneho pohľadu je strata manžela a zároveň vo výnimočných prípadoch aj brata a uja žalobkýň celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá dopadá na zostávajúcich členov rodiny, takže primeraným zadosťučinením v danom prípade je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ.

4. Pri určovaní výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal súd prvej inštancie na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, teda na požiadavku účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu a tiež na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Poukázal na to, že určujúcimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je 1/ atribút primeranosti, 2/ proporcionalita (výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohacovania a pôsobiť na škodcu likvidačne). Súd považoval za preukázané, že tragické, náhle a neočakávané úmrtie poškodeného zasiahlo žalobkyne takým spôsobom, že následky sú neodvrátiteľné a trvalé. Poškodený bol dôležitým členom rodiny pre každú zo žalobkýň. Vo vzťahu k žalobkyni 1/ súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol na to, že jej manželstvo s poškodeným trvalo 31 rokov, žili v harmonickom vzťahu bez konfliktov, navzájom si celý život pomáhali a boli si oporou, spoločne sa starali o svoje matky. Poškodený bol pre žalobkyňu 1/ nenahraditeľnou osobou a životným partnerom. Dôsledkom nehody prišla o emocionálne a rodinne najbližšieho človeka. Tieto tvrdenia mal súd za preukázané nielen z výpovedí žalobkýň, ale aj z výpovedí svedkov. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že poškodený bol v čase smrti stále v produktívnom veku a jeho manželka sa v dôsledku nešťastnej udalosti stala vdovou vo veku 58 rokov, kedy ešte možno predpokladať, že mali dostatok času venovať sa jeden druhému a byť si nápomocní v živote. Súd tiež vzal do úvahy skutočnosť, že manželstvo poškodeného a žalobkyne 1/ bolo bezdetné, o to viac sa súd stotožnil s ťažkou situáciou žalobkyne 1/, kedy ostala úplne sama, bez akejkoľvek blízkej osoby, s ktorou by mohla zdieľať svoj život a byť si navzájom oporou. Vo svojej výpovedi žalobkyňa uviedla, že jej zomrelo všetko a s touto udalosťou sa stále nevyrovnala. Aj napriek skutočnosti, že nevyhľadala odbornú pomoc, súd nemal pochybnosti, že medzi žalobkyňou 1/ a jej manželom bol veľmi blízky dlhoročný vzťah. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a tiež s prihliadnutím na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky, považoval súd za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni 1/ v sume 15.000 eur. Vo vzťahu k žalobkyni 2/ súd pri rozhodovaní o priznaní nároku a o samotnej výške náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnil príbuzenský vzťah (súrodenci) a tiež výnimočnosť situácie, ktorú videl v tom, že žalobkyňa 2/ s poškodeným vyrastala, mala s ním veľmi blízky vzťah, bol medzi nimi minimálny vekový rozdiel, bol jej nápomocný v starostlivosti o jej deti a bol jedinou blízkou osobou, ktorá jej ostala, keďže je vdova, deti žili v zahraničí a sestra, ktorú má nežije v jej bezprostrednej blízkosti. Žalobkyňa 2/ žije v rodičovskom dome, s bratom boli v dennom kontakte, keďže ich domy sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti, a aj keď nebola na ňom finančne závislá, veľa jej pomáhal s domom a záhradou, keďže ostala na to sama. Aj napriek skutočnosti, že nevyhľadala odbornú pomoc, súd nemal pochybnosti, že medzi žalobkyňou 2/ a jej bratom bol veľmi blízky vzťah, ktorý prehlbovala skutočnosť, že poškodený ostal jedinou blízkou osobou žalobkyne 2/ v čase, keď ovdovela a keď jej deti žili v zahraničí. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a tiež s prihliadnutím na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky, považoval súd za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni 2/ v sume 2.000 eur. Vo vzťahu k žalobkyni 3/ zohľadnil súd v prvom rade výnimočnosť situácie, ktorú videl v tom, že nakoľko manželstvo poškodeného so žalobkyňou 1/ bolo bezdetné, poškodený považoval za svoju „dcéru“ práve žalobkyňu 3/, o ktorú sa staral, bol jej nápomocný pri stavbe domu a po rozvode jej manželstva sa tiež staral o jej deti, ktoré ho vnímali ako starého otca. Keďže žalobkyňa 3/ musela pracovať, bol jej veľmi nápomocný v starostlivosti o jej deti a v čase keď prácu nemala, pomáhal jej aj finančne. Žalobkyňa 3/ taktiež poškodeného vnímala ako

svojho otca, venoval sa jej od detstva, mali medzi sebou hlboký citový vzťah a jeho stratu prežívala veľmi ťažko. Aj napriek skutočnosti, že nevyhľadala odbornú pomoc, súd nemal pochybnosti, že medzi žalobkyňou 3/ a jej ujom a zároveň krstným otcom bol veľmi blízky vzťah, ktorý prehlbovala skutočnosť, že žili na spoločnom dvore, kde mali postavené domy a boli v bezprostrednom dennom kontakte, keďže poškodený sa staral ako o žalobkyňu 3/, tak aj o jej deti. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a tiež s prihliadnutím na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky, považoval súd za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni 3/ v sume 2.000 eur.

5. Zároveň súd prvej inštancie na zdôraznenie primeranosti žalobkyniam priznanej sumy odškodnenia, poukázal na právnu úpravu odškodňovania obetí poškodených násilnými trestnými činmi obsiahnutú v zákone č. 274/2017 Z. z., ktorá stanovuje pre obeť násilného trestného činu odškodnenie za nemajetkovú ujmu vo výške 25-násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy, platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu, ak bola trestným činom spôsobená smrť. Celkovo pre pozostalých nesmie odškodnenie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy. V roku 2020 výška minimálnej mzdy činila 580 eur, t. j. maximálna výška odškodnenia pre všetkých pozostalých po zomrelej obeti násilného trestného činu činila sumu 29.000 eur. Súd priznal nemajetkovú ujmu žalobkyniam v celkovej výške 19.000 eur, ktorú u žalobkyne 1/ krátil s poukazom na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky, a teda z dôvodu neprimeranej výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy priznal žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur. U žalobkýň 2/ a 3/ súd vzhliadol výnimočné okolnosti uvedené vyššie, preto súd žalobkyniam 2/ a 3/ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priznal, avšak s tým, že krátil požadované sumy, a to vzhľadom na stupeň príbuzenských vzťahov medzi nimi a poškodeným, a tiež z dôvodu neprimeranej výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, a teda priznal žalobkyni 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur a žalobkyni 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur. Na podporu svojich tvrdení a pre porovnanie, poukázal súd na viaceré rozhodnutia súdov v obdobných veciach, keď napr. vo veci sp. zn. 4Cdo/139/2011 bola Najvyšším súdom SR priznaná rodičom dieťaťa zomrelého pri dopravnej nehode suma 15.000 eur; vo veci sp. zn. 1Cdo/77/2009 bolo priznaných 6.600 eur za úmrtie syna a brata; vo veci sp. zn. 2Cdo/194/2011 suma 8.300 eur za smrť manžela; vo veci sp. zn. 6Cdo/16/2022 suma 10.000 eur každému z rodičov za smrť 24-ročného syna pri dopravnej nehode. Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 10C/9/2013-129 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/566/2015-229 bola manželovi a trom deťom ženy zomrelej pri dopravnej nehode priznaná každému suma 8.000 eur. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/276/2011-96 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/315/2012-125, súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému žalobcovi 10.000 eur, v dôsledku úmrtia ich matky pri dopravnej nehode. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 14C/287/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/367/2016 bola žalobkyni 1/ priznaná titulom nemajetkovej ujmy suma 10.000 eur v súvislosti so smrťou jej otca pri dopravnej nehode a žalobcovi 2/ ako maloletému vnukovi priznaná suma 3.000 eur. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 37C/358/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/724/2015 bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ (v čase nehody dospelým synom zomrelého) každému po 10.000 eur, žalobcom 3/ a 4/ (rodičom zomrelého) každému po 3.000 eur. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16C/627/2015 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 16C/327/2015 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/214/2016 bola žalobcom 2/, 3/, 4/ ako dospelým synom priznaná nemajetková ujma v sumách 9.000 eur, 5.000 eur, 4.000 eur v súvislosti so smrťou ich otca pri dopravnej nehode. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/55/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/156/2016 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur za smrť manželky žalobcu a dcéram (obe už boli v čase smrti ich matky dospelé a mali vlastné rodiny) sumu 8.000 eur a 7.500 eur. Súd prvej inštancie poukázal tiež na to, že každé priznanie určitej sumy musí byť odôvodnené skutkovými okolnosťami prípadu. Na druhej strane však povaha náhrady nemajetkovej ujmy vylučuje možnosť spoľahlivej kvantifikácie. V týchto prípadoch sa totiž peniazmi odškodňuje niečo, čo samo o sebe žiadnu majetkovú hodnotu nemá (osobnosť človeka), a preto je akákoľvek presnejšia kvantifikácia uplatňovaných súm nemožná. Preto musí súd pristupovať k priznávaniu týchto súm obozretne a triezvo a nepriznávať neprimerané sumy. Priznanie súm, ktoré niekoľko desaťnásobne až stonásobne prevyšujú napríklad priemerný mesačný zárobok, nemožno v žiadnom prípade považovať za primerané finančné zadosťučinenie za akýkoľvek zásah do práv na ochranu osobnosti. Výška náhrady nemajetkovej ujmy nemá pôsobiť ako trest pre pôvodcu zásahu, ale ako náhrada pre dotknuté osoby (bez ohľadu na skutočnosť, že túto náhradu hradí za škodcu poisťovňa z povinného zmluvného poistenia, avšak z prostriedkov tvorených z prijatého poistného z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla). Súd prvej

inštancie mal za to, že priznaná výška nemajetkovej ujmy je v súlade so zásadou proporcionality, spravodlivosti a primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj v súlade so súdnou praxou. Prisúdená čiastka u všetkých žalobkýň plní svoju satisfakčnú funkciu, čo je účelom tohto odškodnenia. Zohľadňuje vek nebohého poškodeného (66 rokov), stupeň príbuzenstva pozostalých žalobkýň (manžel-manželka; brat-sestra; ujo-neter) a rovnako skutočnosť, že ani jedna zo žalobkýň nebola na nebohého odkázaná po finančnej stránke.

6. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania, vychádzal súd prvej inštancie z názoru, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu (znaleckej činnosti). V danej veci sú preto žalobkyne plne procesne úspešné podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), keďže mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z ich procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Preto súd prvej inštancie žalobkyniam priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobkyne 1/, 2/ a 3/ prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, a to v rozsahu, ktorým boli nároky žalobkýň zamietnuté, z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Uviedli, že rozsudok súdu prvej inštancie považujú v napadnutej zamietajúcej časti za nesprávny a priznanú peňažnú satisfakciu, ako náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, považujú za neprimerane nízku a nepostačujúcu vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré boli v konaní zistené a vzhľadom na všetky okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti došlo, ako aj vzhľadom na závažnosť, trvalosť a neodčiniteľnosť tohto zásahu. Zo strany vodiča K. C. išlo o závažné porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pričom v priamej príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k autonehode, pri ktorej došlo k usmrteniu blízkej osoby – manžela žalobkyne 1/, zároveň brata žalobkyne 2/ a zároveň strýka a krstného otca žalobkyne 3/. Bolo preukázané, že zomrelý nenesie žiadnu spoluvinu na vzniku dopravnej nehody. Žalovaný by mal byť povinný nahradiť žalobkyniam 1/, 2/ a 3/ náhradu nemajetkovej ujmy v primeranom rozsahu vo vzťahu k povahe, podstate, závažnosti a odčiniteľnosti neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyniam 1/, 2/ a 3/, spočívajúcom v trvalom a nezvratnom znemožnení spolužitia a rozvíjania citových a rodinných vzťahov s im blízkou osobou, pričom žalobkyňami uplatnenú sumu náhrady nemajetkovej ujmy (pre žalobkyňu 1/ v sume 25.000 eur, pre žalobkyňu 2/ v sume 12.000 eur a pre žalobkyňu 3/ v sume 8.000 eur), nie je možné podľa názoru žalobkýň považovať za neprimeranú, pretože poškodené s nebohým tvorili plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, bez akýchkoľvek patologických čŕt. Nároky žalobkýň sú v plnom rozsahu kryté povinným zmluvným poistením motorového vozidla, ktoré viedol vodič K. C., a to u poisťovateľa Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s. Žalobkyne sa nestotožňujú s názorom súdu, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 15.000 eur pre žalobkyňu 1/ a po 2.000 eur pre žalobkyne 2/ a 3/, je sumou primeranou na kompenzovanie nemajetkovej ujmy žalobkýň, a to predovšetkým vzhľadom na hlboký, zásadný a ničím nezvratný zásah do ich života, ku ktorému smrťou nebohého A. B. jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností došlo, vzťahy medzi nebohým a žalobkyňami 1/, 2/ a 3/ boli veľmi dobré, boli medzi nimi intenzívne interpersonálne väzby a vykonaným dokazovaním bola preukázaná veľmi silná citová ujma žalobkýň. Žalobkyne mali k A. B. blízky vzťah, boli v neustálom kontakte, nebohý bol žalobkyniam vždy nápomocný a bol pre nich celoživotnou oporou, jeho smrť bola vážnym osobnostným zásahom do ich osobnostných práv, s ktorým sa dodnes nevedia zmieriť. Žalobkyne poukazovali na to, že si nemožno automaticky zamieňať odškodnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, s odškodnením pre obete násilnej trestnej činnosti, kde štát v podstate supluje ochranu a podporu obetí formou dostupnejšieho odškodnenia. Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má úplne iný komerčný princíp i základ, kde má dôjsť k úplnej náhrade vzniknutej ujmy a škody. Ak súd uvádza komparácie, je na mieste poukázať na veľmi nízku hodnotu priznanej ujmy v porovnaní so škodou v zmysle zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ak by sa porovnala škoda – hodnotu cca 2.000 eur získa poškodený za jednoduché zranenie (bez trvalých následkov). Aj s ohľadom na uvedené je priznaná náhrada nemajetkovej ujmy najmä u žalobkýň 2/ a 3/ neprimerane nízka. Žalobkyňa 1/ stratila v manželovi nenahraditeľnú osobu a životného partnera. Súd

pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy dostatočne nezohľadnil všetky špecifické okolnosti ich vzťahu. Manželstvo žalobkyne 1/ s A. B. trvalo 31 rokov, žili harmonicky a bez konfliktov, navzájom si boli oporou a pomáhali si. Žalobkyňa 1/ stratila manžela v produktívnom veku, kedy bolo ešte možné predpokladať, že mali dostatok času venovať sa jeden druhému a byť si nápomocní v živote. Manželstvo žalobkyne 1/ a A. B. bolo bezdetné a po smrti manžela ostala žalobkyňa 1/ úplne sama, bez akejkoľvek blízkej osoby, s ktorou by mohla zdieľať svoj život a byť si navzájom oporou. So smrťou najbližšej osoby sa doteraz nevyrovnala. Žalobkyňa 2/ bola sestrou nebohého a s nebohým bratom vyrastala a mala s ním veľmi blízky vzťah. Medzi súrodencami bol minimálny vekový rozdiel. Súd pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy dostatočne nezohľadnil všetky špecifické okolnosti ich vzťahu. Brat bol žalobkyni 2/ nápomocný a bol jedinou blízkou osobou, ktorá jej ostala, keďže je vdova a deti žili v zahraničí. S bratom boli v dennodennom kontakte, keďže ich domy sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti a brat jej pomáhal aj so starostlivosťou o dom a záhradu. Jeho stratu prežívala veľmi ťažko a doteraz sa s ňou nevie vyrovnať. Žalobkyňa 3/ bola neterou a krstnou dcérou nebohého a ten ju považoval za svoju dcéru. Súd pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy dostatočne nezohľadnil všetky špecifické okolnosti ich vzťahu. Po rozvode manželstva žalobkyne 3/, sa nebohý staral o jej deti, bol nápomocný pri stavbe domu a finančne podporoval žalobkyňu 3/. Žalobkyňa 3/ ho vnímala ako svojho otca, venoval sa jej od detstva a mali medzi sebou veľmi blízky vzťah. Jeho stratu prežívala veľmi ťažko a doteraz sa s ňou nevie vyrovnať. Žalobkyne uvádzali, že v žiadnom prípade nie je ich cieľom sa bezdôvodne obohatiť, avšak priznaná suma náhrady nemajetkovej ujmy by mala odzrkadľovať intenzitu, hĺbku, trvalosť a neodčiniteľnosť im spôsobenej nemajetkovej ujmy, a preto by mala byť priznaná v tomu primeranej výške. Žalobkyne do budúcna stratili možnosť prežívania radosti a pozitívnych pocitov pri stretnutiach s A. B., ktorý odišiel v produktívnom veku. Žalobkyne v dôsledku tragickej dopravnej nehody prišli o biologicky, emocionálne a rodinne jednu z najbližších osôb. Vzhľadom na uvedené žalobkyne navrhovali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti zmenil tak, že žalobkyni 1/ prizná titulom náhrady nemajetkovej ujmy ešte sumu 10.000 eur, žalovanej 2/ sumu 10.000 eur a žalovanej 3/ sumu 6.000 eur a žalobkyniam priznal tiež nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalovaná samostatný odvolací návrh nepodala. K doručenému odvolaniu žalobkýň 1/, 2/ a 3/ podala písomné vyjadrenie v ktorom uviedla, že súd prvej inštancie náležite a vyčerpávajúco odôvodnil svoje rozhodnutie o priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy každej zo žalobkýň. Súd dospel k záveru, že v danom prípade je namieste priznať žalobkyniam nemajetkovú ujmu za stratu blízkej osoby, nakoľko len morálne zadosťučinenie odsúdením páchateľa sa súdu nezdalo dostatočné. Z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky kritériá, ktoré súd vzal pri svojej rozhodovacej činnosti do úvahy, pričom vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, a to predovšetkým z výsluchu jednotlivých svedkov a žalobcov. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že v dôsledku tejto nešťastnej tragickej udalosti stratila žalobkyňa 1/ svojho manžela, s ktorým v manželstve prežila 31 rokov, avšak zároveň výnimočnosť situácie videl súd v tom, že žili v bezdetnom manželstve, a o to viac sa súd stotožnil s ťažkou situáciou žalobkyne 1/, kedy ostala úplne sama, bez akejkoľvek blízkej osoby. Svoje rozhodnutie v prípade žalobkyne 1/ súd vyčerpávajúco odôvodnil, pričom súd je toho názoru, že priznaná výška nemajetkovej ujmy je v súlade so zásadou proporcionality, spravodlivosti a primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj v súlade so súdnou praxou, s čím sa žalovaná v plnom rozsahu stotožňuje. Žalobkyňa 1/ nebola na nebohom finančne závislá, nakoľko nebohý bol nezamestnaný, a taktiež po jeho smrti nepotrebovala vyhľadať odbornú psychologickú pomoc a nebol u nej preukázaný vznik žiadnych duševných porúch. Priznanú nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur, považuje žalovaná za absolútne primeranú, v súlade s rozhodovacou praxou súdov v obdobných veciach, zohľadňujúc jednotlivé kritériá prípadu. Čo sa týka žalobkyne 2/, vzal súd do úvahy skutočnosť, že v dôsledku tejto nešťastnej tragickej udalosti stratila žalobkyňa 2/ svojho brata, pričom súd výnimočnosť situácie, videl v tom, že žalobkyňa 2/ s poškodeným vyrastala, mala s ním veľmi blízky vzťah, bol medzi nimi minimálny vekový rozdiel, bol jej nápomocný v starostlivosti o jej deti a bol jedinou blízkou osobou, pričom súd svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Žalovaná má za to, že náhrada takejto nemajetkovej ujmy spočívajúcej v úmrtí dospelého súrodenca dospelému súrodencovi, je pri rozhodovaní náhrad za nemajetkovú ujmu súdmi naozaj výnimočná a ojedinelá a v takomto prípade musí byť preukázaná naozaj silná citová väzba medzi dospelými súrodencami, aby súd vôbec rozhodol o nemajetkovej ujme, pričom súd je pri rozhodovaní viazaný aj súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach, a teda rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy musí byť v súlade s rozhodovacou praxou súdov, pričom žalobkyne na podporu žiadanej výšky nemajetkovej ujmy nepoukázali na žiadne rozhodnutia súdov, z ktorých by vyplývali žiadané sumy nemajetkovej ujmy, resp. z ktorých by vyplývali vyššie sumy priznanej

nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa 2/ so zosnulým nežila v jednej spoločnej domácnosti, nebola na ňom finančne závislá, a taktiež, že mala svoju vlastnú rodinu a že mali bežný súrodenecký vzťah. Žalobkyňa 2/ s nebohým neboli ani najbližší rodinní príslušníci (akými sú napr. životný partner, rodičia, deti), nehospodárili spoločne a žalobkyňa 2/ po smrti brata nemusela vyhľadať odbornú psychologickú/psychiatrickú pomoc a nebol u nej preukázaný vznik žiadnych duševných porúch. Priznanie nemajetkovej ujmy dospelému súrodencovi je naozaj výnimočné, avšak súd v danom prípade videl výnimočnosť situácie v okolnostiach, ktoré uviedol v rozsudku, s čím sa v plnom rozsahu žalovaná stotožňuje a uvedenú priznanú sumu nemajetkovej ujmy žalobkyni 2/ považuje za absolútne primeranú a v súlade s rozhodovacou praxou súdov v obdobných veciach. Čo sa týka žalobkyne 3/, súd vzal do úvahy skutočnosť, že v dôsledku tejto nešťastnej tragickej udalosti stratila žalobkyňa 3/ svojho krstného otca, pričom súd videl výnimočnosť situácie, a teda dôvod, pre ktorý vôbec priznal žalobkyni 3 nejakú nemajetkovú ujmu v tom, že nebohý žil v bezdetnom manželstve a práve žalobkyňu 3/ považoval za svoju „dcéru“, ktorej pomáhal. Náhrada takejto nemajetkovej ujmy krstnej dcére, resp. neteri je pri rozhodovaní náhrad za nemajetkovú ujmu súdmi naozaj výnimočná a ojedinelá a v takomto prípade musí byť preukázaná, taktiež ako v prípade žalobkyne 2/, naozaj silná citová väzba medzi nimi, pričom súd je pri rozhodovaní viazaný aj súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach, a teda rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy musí byť v súlade s rozhodovacou praxou súdov a súd je preto týmto pri rozhodovaní limitovaný. Žalobkyne 2/ a 3/ žiadajú nemajetkovú ujmu v sume, ktorá je premrštená a nie je v súlade s rozhodovacou praxou súdov a na podporu žiadanej výšky nemajetkovej ujmy nepoukázali na žiadne rozhodnutia súdov, z ktorých by vyplývali žiadané sumy nemajetkovej ujmy, resp. z ktorých by vyplývali vyššie sumy priznanej nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch. Súd vzhľadom na výnimočnosť situácie, priznal žalobkyni 3/ nemajetkovú ujmu vo výške 2.000 eur, čo je absolútne primeraná výška, pričom nebyť výnimočných okolností prípadu, žalobkyni 3/ by nemajetková ujma priznaná nebola, vzhľadom na to, že nejde o najbližších príbuzných a takéto rozhodnutia sú naozaj výnimočné a musia byť odôvodnené výnimočnými okolnosťami. Navyše žalobkyňa 3/ s nebohým nežila v spoločnej domácnosti, nehospodárili spoločne, na spoločnom dvore žili len pár rokov, nakoľko žalobkyňa 3/ predtým žila inde, po smrti nebohého nepotrebovala vyhľadať odbornú pomoc, netrpela žiadnymi duševnými, psychickými poruchami súvisiacimi s úmrtím nebohého. Vzhľadom na okolnosti prípadu a výnimočnosť situácie je priznaná výška nemajetkovej ujmy absolútne primeraná. U žalobkýň 2/ a 3/ súd vzhliadol výnimočné okolnosti, preto žalobkyniam 2/ a 3/ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priznal, avšak s tým, že krátil požadované sumy, a to vzhľadom na stupeň príbuzenských vzťahov medzi nimi a poškodeným, a tiež z dôvodu neprimeranej výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, a teda priznal žalobkyni 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur a žalobkyni 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa žalovaná stotožňuje. Súd vzal do úvahy pri rozhodovaní nielen kritériá na strane žalobkýň, ale aj vek nebohého poškodeného (66 rokov), stupeň príbuzenstva pozostalých žalobkýň (manžel-manželka; brat-sestra; ujo-neter) a rovnako skutočnosť, že ani jedna zo žalobkýň nebola na nebohého odkázaná po finančnej stránke, nakoľko nebohý nepracoval a o financie sa v domácnosti nebohého a žalobkyne 1/ starala, resp. zarábala žalobkyňa 1/, pričom pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy bolo potrebné prihliadnuť aj na uvedené kritériá. Súd navyše poukázal na viaceré rozhodnutia súdov v obdobných veciach, čím podporil svoje rozhodnutie o výške priznanej nemajetkovej ujmy. Súd taktiež prihliadol na to, že išlo o nedbanlivostný trestný čin. Súd by pritom mal vziať pri rozhodovaní do úvahy kritériá tak na strane žalobcov, ako aj na strane pôvodcu zásahu. Musí byť totiž rozdiel v tom, či ide o úmyselný trestný čin alebo nedbanlivostný trestný čin, či bol vodič napr. pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok, či výrazným spôsobom prekročil povolenú rýchlosť v obci, či išlo o vodiča, ktorý opakovane pácha priestupky proti bezpečnosti cestnej premávky a pod. V tomto konkrétnom prípade išlo o veľmi nešťastnú udalosť, kedy vodič pri rozbiehaní sa vozidlom z krajnice svojho jazdného pruhu prednou časťou vozidla MAN TGS zachytil tam stojaceho chodca A. B., ktorého z kabíny svojho vozidla nevidel. Rozsah peňažnej náhrady za zásah do ochrany osobnosti nie je bezbrehý a súd je pri svojej voľnej úvahe limitovaný už vyššie uvedenými zákonnými kritériami. Rozsah peňažnej náhrady je limitovaný i základnými právnymi princípmi, medzi ktoré možno zaradiť napr. i princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tomto smere správne a riadne odôvodnené. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, nakoľko všetky uvedené závery súdu vyplývajú z vykonaných dôkazov, a taktiež rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Čo sa týka poukázania žalobkýň 2/ a 3/ na veľmi nízku sumu priznanej nemajetkovej

ujmy s porovnaním so škodou v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z., nakoľko, ak by porovnali škodu v zmysle tohto zákona - hodnotu vo výške 2.000 eur získa poškodený za jednoduché zranenie bez trvalých následkov, uvedené nie je možné porovnávať, nakoľko ide o dva rozdielne neporovnateľné nároky, ktorých výpočet a výška vychádza z úplne odlišných zákonných kritérií a takáto nelogická komparácia nemá oporu v žiadnej rozhodovacej praxi súdov. Výška nemajetkovej ujmy tak, ako si ju žalobkyne uplatnili je absolútne neprimeraná bez akejkoľvek zákonnej opory. Vzhľadom na to žalovaná navrhovala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

9. K vyjadreniu žalovanej podali žalobkyne 1/, 2/ a 3/ písomné vyjadrenie (replika) v ktorom uviedli, že sa pridržiavajú svojej argumentácie uvedenej v odvolaní. Žalobkyne dôkladne zhodnotili všetky skutočnosti smerodajné pre korektné a spravodlivé určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch a majú za to, že peňažná satisfakcia ako náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú žalobkyne 1/, 2/ a 3/ utrpeli v sume 15.000 eur pre žalobkyňu 1/, v sume 2.000 eur pre žalobkyňu 2/ a sume 2.000 eur pre žalobkyňu 3/ je neprimerane nízka a nepostačujúca vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré boli v konaní zistené a vzhľadom na všetky okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, ako aj vzhľadom na závažnosť, trvalosť a neodčiniteľnosť tohto zásahu. Zároveň žalobkyne poukazujú na viaceré rozhodnutia, s ktorými sa oboznámili a v ktorých konaniach súdy rozhodovali o výške nemajetkovej ujmy pri úmrtiach príbuzných v dôsledku dopravných nehôd. Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014 priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželovi zosnulej vo výške 50.000 eur; Krajský súd v Žiline sp. zn. 7Co/578/2014 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/60/2016 priznal manželovi zosnulej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 45.000 eur; Krajský súd v Trnave sp. zn. 24Co/368/2015 priznal manželovi zosnulej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 eur; Najvyšší súd SR sp. zn. 3Cdo/18/2016 priznal manželke zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 23.000 eur; Krajský súd v Bratislave sp. zn. 6Co/111/2011 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/228/2012 priznal manželovi zosnulej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 23.000 eur; Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/465/2014 priznal maloletému dieťaťu zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33.000 eur; Krajský súd v Trnave sp. zn. 24Co/479/2012 priznal rodičovi zosnulého plnoletého syna náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000 eur; Najvyšší súd SR sp. zn. 3Cdo/18/2016 priznal deťom zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 23.000 eur; Krajský súd v Trnave sp. zn. 9Co/423/2012 priznal deťom zosnulej matky náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur každému zvlášť.

10. K vyjadreniu žalobkýň 1/, 2/ a 3/ podala žalovaná písomné vyjadrenie (duplika), v ktorom uviedla, že žalobkyne v podanom vyjadrení poukazujú na rozsudky, ktorými boli priznávané nemajetkové ujmy pri úmrtiach príbuzných v dôsledku dopravných nehôd, avšak ide o rozhodnutia súdov z rokov 2011 až 2016, t. j. rozhodnutia, ktoré majú aj viac ako 10 rokov a v súdnej praxi boli už prekonané novými rozhodnutiami, a teda nepreukazujú aktuálnu rozhodovaciu prax súdov v obdobných právnych veciach. Navyše žalobcovia poukazujú iba na rozsudky, ktorými bola v minulosti priznaná nemajetková ujma manželovi/manželke, resp. deťom zosnulých. Žalobcovia nepoukázali na žiadne rozhodnutie, ktorým by bola priznaná nemajetková ujma, či už sestre zosnulého alebo neteri zosnulého, tak ako je tomu v predmetnom prípade. Žalobcovia poukázali napr. na rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/18/2016 vo vyjadrení dokonca až dvakrát, ktorým bola priznaná manželke a deťom zosnulého náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 23.000 eur. V danom prípade však prišlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič pod vplyvom alkoholu, za čo mu bol uložený aj trest odňatia slobody, čo je prípad odlišný od prejednávanej veci. Súd by mal vziať pri rozhodovaní do úvahy kritériá tak na strane žalobcov, ako aj na strane pôvodcu zásahu. Musí byť totiž rozdiel v tom, či ide o úmyselný trestný čin, alebo nedbanlivostný trestný čin, či bol vodič napr. pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok, či výrazným spôsobom prekročil povolenú rýchlosť v obci, či išlo o vodiča, ktorý opakovane pácha priestupky proti bezpečnosti cestnej premávky a pod. V tomto konkrétnom prípade išlo o veľmi nešťastnú udalosť, kedy pri rozbiehaní sa vozidlom z krajnice svojho jazdného pruhu prednou časťou vozidla MAN TGS zachytil vodič tam stojaceho chodca A. B., ktorého z kabíny svojho vozidla nevidel. V sporoch, kde sa jedná o priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležité individuálne posúdenie každého prípadu, s prihliadnutím k jeho jedinečným okolnostiam. Preto skutočnosť, že v inom súdnom konaní bola typovo rovnakému rodinnému príslušníkovi priznaná vyššia suma, nie je dôvodom pre záver o neprimeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaná ďalej poukázala na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy, ktorú súdy priznávajú pri úmrtiach príbuzných v dôsledku dopravných nehôd, a to rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 9C/76/2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/424/2017 zo dňa 13. júna 2019

bola manželovi (žili v manželstve 33 rokov) priznaná nemajetková ujma v sume 10.000 eur a plnoletým deťom každému po 5.000 eur za smrť manželky a mamy pri dopravnej nehode; rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 27C/41/2019 zo dňa 18.10.2021 bola manželovi (žili v manželstve 39 rokov) priznaná nemajetková ujma v sume 15.000 eur a plnoletým deťom každému po 9.000 eur za smrť manželky a mamy pri dopravnej nehode; rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 9.02.2022 č. k. 8C/607/2013-348 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.06.2023 sp. zn. 10Co/94/2022 bola manželke (žili v manželstve po dobu viac ako 35 rokov) priznaná nemajetková ujma vo výške 8.000 eur a plnoletej dcére (ktorá mala v čase smrti otca 35 rokov) nemajetková ujma tiež vo výške 8.000 eur. Súd zohľadnil aj spoluvinu nebohého vo výške 20 %; rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 14.03.2022, č. k. 12C/19/2021-57 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.02.2023, sp. zn. 2Co/38/2022 bola manželke za smrť manžela pri dopravnej nehode priznaná nemajetková ujma vo výške 15.000 eur; rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.02.2022, č. k. 21C/49/2020-155 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 7Co/86/2022 zo dňa 26.07.2023, bola manželovi za smrť manželky priznaná nemajetková ujma vo výške 15.000 eur. Nakoľko žalobkyne v podanom vyjadrení neuvádzajú žiadne nové skutočnosti, poukázala žalovaná na svoje vyjadrenie k odvolaniu a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

11. Dopĺňacím rozsudkom č. k. PN-25C/77/2022 – 169 zo dňa 12. septembra 2024, doplnil súd prvej inštancie odvolaním napadnutý rozsudok č. k. PN – 25C/77/2022-107 zo dňa 17. októbra 2023 o výrok, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Vecne odôvodnil súd prvej inštancie dopĺňací rozsudok s poukazom na ust. § 225 ods. 1, 2 a 3 CSP tým, že žalobkyňa 1/ žiadala priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000 eur, súd jej priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur; žalobkyňa 2/ žiadala priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur, súd jej priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur; žalobkyňa 3/ žiadala priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000 eur, súd jej priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur. Keďže súd opomenul rozhodnúť o výške rozdielu medzi žalobou uplatnenými nárokmi na náhradu nemajetkovej ujmy a súdom priznanou výškou náhrady nemajetkovej ujmy, rozhodol o zvyšnej časti žalovaného nároku, ktorá nebola žalobkyniam priznaná, dopĺňacím rozsudkom a žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

12. Proti tomuto dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobkyne 1/ až 3/ rovnako odvolanie voči zamietajúcemu výroku, v ktorom zopakovali svoje argumenty uvedené už v odvolaní voči rozsudku a navyše doplnili, že v súvislosti s uplatnenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy je nutné poukázať na závažnosť ujmy, ktorá je nenapraviteľná a bude sprevádzať žalobcov po celý zvyšok ich života. Za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do práva na ochranu osobnosti, konkréte práva na súkromie a rodinný život žalobkýň a rozvoj citových väzieb s blízkou osobou, považujú žalobkyne sumu vo výške 25.000 eur pre žalobkyňu 1/, sumu vo výške 12.000 eur pre žalobkyňu 2/ a sumu vo výške 8.000 eur pre žalobkyňu 3/. Vo vzťahu k priznaným nárokom je možné sa inšpirovať prípadne aj jednorazovým odškodnením pri smrteľných pracovných úrazoch, kde pre rok 2022 boli na úrovni max. 59.651,70 eura pre manžela (do istej miery je možné chápať aj ako ekvivalent rodiča), resp. sumárne 59.651,70 eura pre pozostalé deti (do istej miery možné chápať ako ekvivalent súrodencov). Žalobkyne uviedli, že rozhodnutia súdov, na ktoré poukazuje súd prvej inštancie sú neaktuálne a staré aj niekoľko rokov, pričom ani v tomto prípade nebol braný ohľad na infláciu a hodnotu peňazí. Vzhľadom na aktuálnu makroekonomickú situáciu v SR a predpoklad nepriaznivého vývoja hlavných ukazovateľov žalobkyniam v požadovanej sume náhrady nemajetkovej ujmy, považujú žalobkyne za nevyhnutné zohľadniť aj znehodnotenie náhrady ujmy vyjadrenej v peniazoch infláciou. Inflácia v SR dosahuje nebývalú výšku 3,2 % za rok 2021 podľa Štatistického radu SR, 12,8 % za rok 2022 a 10,5 % v r. 2023, čo predstavuje markantný vplyv na požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na uvedené žalobkyne navrhovali, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobkyni 1/ prizná navyše sumu 10.000 eur, žalobkyni 2/ sumu 10.000 eur a žalobkyni 3/ sumu 6.000 eur, vrátane trov odvolacieho konania.

13. K tomuto odvolaniu žalobkýň voči dopĺňaciemu rozsudku, podala žalovaná písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že podané odvolanie je totožné s odvolaním, ktoré žalobkyne podali už voči samotnému rozsudku, preto odkazuje na svoje vyjadrenie k odvolaniu žalobkýň a tiež odvolaciu dupliku, v plnom rozsahu sa pridržiava svojich vyjadrení v predmetnej právnej veci, v ktorých reagovali už na všetky skutočnosti. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobkýň tak voči rozsudku, ako aj voči dopĺňaciemu rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutej časti vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľky použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkýň voči zamietajúcemu výroku rozsudku v spojení s dopĺňacím rozsudkom nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom je v odvolaním napadnutej zamietajúcej časti vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

15. Pretože vyhovujúce výroky I., II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie neboli napadnuté odvolaním, nadobudli právoplatnosť a nie sú predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na rozsah podaného odvolania a uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobkýň bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol na základe vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci ohľadom výšky priznaných náhrad nemajetkovej ujmy žalobkyniam 1/, 2/ a 3/ vecne správne, pokiaľ žalobkyni 1/ ako manželke nebohého priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur, žalobkyni 2/ ako sestre nebohého priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur a žalobkyni 3/ ako neteri nebohého priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur a prevyšujúcej časti uplatnené nároky žalobkýň na náhradu nemajetkovej ujmy – t. j. u žalobkyne 1/ čo do sumy ďalších 10.000 eur, u žalovanej 2/ čo do sumy ďalších 10.000 eur a u žalovanej 3/ čo do sumy ďalších 6.000 eur ako nedôvodný zamietol.

17. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňami 1/ až 3/ uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmavaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľkám. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

18. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie listinami, najmä trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 23T/32/2021 zo dňa 20.12.2021, výsluchom žalobkýň ako aj svedkov, pričom dospel k záveru o splnení všetkých predpokladov pre prisúdenie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyniam podľa § 13 ods. 2 OZ, a to za zásah do osobnostných práv žalobkýň, konkrétne do ich práva na súkromie a rodinný život, keď vodič motorového vozidla poisteného u žalovanej, svojim protiprávnym nedbanlivostným konaním spočívajúcim v porušení dôležitej povinnosti uloženej mu zákonom pri riadení motorového vozidla, spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel chodec – pán A. B., ktorý bol manželom žalobkyne 1/, bratom žalobkyne 2/ a strýkom a krstným otcom žalobkyne 3/. Tento záver súdu prvej inštancie nie je v odvolacom konaní sporným, nakoľko žalovaná v tomto smere odvolanie nepodala.

19. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o priznanej výške peňažnej náhrady výslovne zohľadňoval skutkové okolnosti daného konkrétneho prípadu, atribúty primeranosti a proporcionality priznávanej náhrady, prihliadal na závažnosť vzniknutej ujmy, pričom zohľadnil, že strata manžela, brata a strýka je už z objektívneho pohľadu celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá dopadá na zostávajúcich členov rodiny, ďalej zohľadňoval okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, kedy vodič vozidla bol uznaný za vinného pre prečin usmrtenia a bol mu uložený podmienečný trest odňatia slobody, tiež že išlo o tragické, náhle a neočakávané úmrtie poškodeného A. B., ktoré žalobkyne zasiahlo takým spôsobom, že následky sú neodvrátiteľné a trvalé, keď poškodený bol dôležitým členom rodiny pre každú zo žalobkýň. U žalobkyne

1/ konkrétne súd zohľadnil, že s poškodeným mali 31-ročné harmonické manželstvo, navzájom si pomáhali a boli si oporou, spoločne sa starali o svoje matky, poškodený bol pre žalobkyňu 1/ emocionálne a rodinne najbližšou osobou, životným partnerom; manželia boli v čase jeho smrti ešte v produktívnom veku a mali ešte dostatok času venovať sa jeden druhému; nakoľko bolo toto manželstvo bezdetné, bol poškodený pre žalobkyňu 1/ nenahraditeľnou osobou, pretože žalobkyňa 1/ tak ostala sama vo veku 58 rokov; žalobkyňa 1/ smrť manžela ťažko znášala a dodnes sa s ňou nevyrovnala. U žalobkyne 2/ súd zohľadnil, že mala so svojím bratom veľmi blízky vzťah, boli v dennodennom kontakte, pomáhal jej s domom a záhradou a bol jej jedinou blízkou osobou potom, čo ovdovela a deti odišli žiť do zahraničia. U žalobkyne 3/ zohľadnil súd výnimočnú situáciu, že poškodený považoval žalovanú 3/ za svoju dcéru, bol jej nápomocný pri stavbe domu a po rozvode sa jej tiež staral o deti, ktoré ho vnímajú ako svojho starého otca, ona ho tiež vnímala ako otca a mali medzi sebou hlboký citový vzťah, zároveň bol jej krstným otcom, žili na spoločnom dvore, kde mali postavené domy a boli v dennom kontakte. U žalobkýň 2/ a 3/ však súd zohľadnil aj stupeň príbuzenských vzťahov medzi nimi. Ďalej súd zohľadňoval okolnosť, že výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohacovania, nemá pôsobiť na škodcu likvidačne, nemá pôsobiť ani ako trest pre pôvodcu zásahu (bez ohľadu na to, že túto náhradu hradí za škodcu poisťovňa), ale ako náhrada pre dotknuté osoby, ktorým sa odškodňuje zásah do osobnosti daného človeka. Súd mal za to, že treba pri určovaní týchto súm pristupovať tiež obozretne a triezvo a nepriznávať neprimerané sumy, teda postupovať v súlade so zásadou proporcionality, spravodlivosti a primeraného finančného zadosťučinenia v súlade so súdnou praxou tak, aby prisúdená čiastka plnila u žalobkýň satisfakčnú funkciu, zohľadňujúc tiež vek poškodeného (66 rokov), stupeň príbuzenstva pozostalých žalobkýň (manžel – manželka; brat – sestra; ujo – neter) a rovnako skutočnosť, že žiadna zo žalobkýň nebola na poškodeného odkázaná po finančnej stránke.

20. Zo spoločného odvolania žalobkýň voči rozsudku a voči dopĺňaciemu rozsudku, ktorým žalobkyne napádajú tieto rozhodnutia v zamietajúcom výroku je zrejmé, že žalobkyne považujú priznanú peňažnú satisfakciu za neprimerane nízku, a to vzhľadom na okolnosti prípadu, závažnosť, trvalosť a neodčiniteľnosť tohto zásahu. Dôvodili, že na strane škodcu – vodiča išlo o závažné porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu zákonom o cestnej premávke, v dôsledku ktorého došlo k nezvratnému znemožneniu spolužitia a rozvíjania citových a rodinných vzťahov s im blízkou osobou, keď s nebohým tvorili plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, pričom mali za to, že dokazovaním bola preukázaná veľmi silná citová ujma žalobkýň. Nebohý bol pre žalobkyne celoživotnou oporou, bol im vždy nápomocný, s jeho smrťou sa dodnes nevedia zmieriť. Dôvodili tiež, že ich odškodnenie nemožno zamieňať s odškodnením pre obete násilnej trestnej činnosti, pričom však poukazovali na odškodňovanie poškodených podľa Zákona o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa 1/ stratila manžela a životného partnera, ich manželstvo trvalo 31 rokov, bolo harmonické, boli si oporou a pomocou, pričom si s nebohým mohli byť ešte nápomocní v živote. Keďže bolo manželstvo bezdetné, ostala žalobkyňa 1/ úplne sama bez akejkoľvek blízkej osoby a so smrťou manžela sa doteraz nevyrovnala. Žalobkyňa 2/ mala s bratom veľmi blízky vzťah, jej brat jej bol vždy nápomocný a bol jedinou blízkou osobou, ktorá jej ostala, keďže je vdova a deti žijú v zahraničí. Žalobkyňu 3/ vnímal nebohý ako svoju dcéru a ona jeho ako otca, mali medzi sebou veľmi blízky vzťah, nebohý sa jej staral o deti, bol nápomocný pri stavbe domu a finančne ju aj podporoval. Žalobkyne mali za to, že priznaná suma náhrady nemajetkovej ujmy má odzrkadľovať intenzitu, hĺbku, trvalosť a neodčiniteľnosť im spôsobenej nemajetkovej ujmy, keď žalobkyne stratili možnosť prežívania radosti a pozitívnych pocitov pri stretnutiach s A. B..

21. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti fyzickej osoby v danom prípade, je poskytnúť náhradu za ujmu, ktorá sa premietla v osobnostnej sfére poškodených žalobkýň, cieľom je teda vyvážiť ujmu na hodnotách ľudskej osobnosti konkrétnym finančným vyjadrením. Pokiaľ ide o samotnú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, tá je vecou voľnej úvahy súdu, pričom súd ju určuje na základe svojho vnútorného presvedčenia a logického myšlienkového postupu. Ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom nestanovuje žiadne medze, avšak zakotvuje taxatívne dve kritéria, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Možno konštatovať, že čím závažnejšia je nemajetková ujma, čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť aj čiastka peňažného zadosťučinenia. Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, toto kritérium by malo byť uplatnené vo vzťahu ako k postihnutej fyzickej osobe, tak k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila, či išlo na strane pôvodcu neoprávneného zásahu len o určitú ľahkú nedbanlivosť, alebo naopak o úmysel. Cieľom vyššie uvedených kritérií je, aby pri určení konkrétnej

výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostáva veľký priestor, a v súlade s princípom spravodlivosti prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd však pritom musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Súd pri určovaní konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy teda musí zvážiť všetky právne významné okolnosti spolu-určujúce výšku tejto ujmy, a to predovšetkým intenzitu vzťahu žalobkýň so zomrelým, vek zomrelého a pozostalých, otázku hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe a eventuálne poskytnutie inej satisfakcie.

22. Preskúmajúc osobitnosti danej konkrétnej veci dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie sa so všetkými týmito okolnosťami a kritériami v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysporiadal, teda správne zohľadnil všetky skutočnosti relevantné z hľadiska závažnosti a vzniku nemajetkovej ujmy, intenzity zásahu a jeho dopadov na chránené osobnostné práva žalobkýň, ako aj okolnosti, za ktorých došlo k zásahu.

23. V dôsledku smrti manžela, brata a strýka žalobkýň, došlo k nenávratnej deštrukcii možnosti zachovania medziľudských väzieb medzi žalobkyňami a nebohým, a tým k intenzívnemu zásahu do osobnostných práv žalobkýň. Odvolací súd má za to, že výška náhrady, ktorú stanovil súd prvej inštancie, predstavuje dostatočné odčinenie útrap žalobkýň peňažnou náhradou. Súd prvej inštancie správne ustálil výšku priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to žalobkyni 1/ ako manželke nebohého v sume 15.000 eur, žalobkyni 2/ ako sestre nebohého v sume 2.000 eur a žalobkyni 3/ ako neteri nebohého v sume 2.000 eur, pričom prihliadol aj na okolnosti, za akých došlo k úmrtiu nebohého. Je zrejmé, že zásah do práv žalobkýň je trvalý a neodčiniteľný a že navždy stratili možnosť rozvíjať citové väzby s nebohým a predovšetkým, so zreteľom na v tomto smere zhodné vyjadrenia žalobkýň, prišli o osobu, ktorá im bola vždy nápomocná a bola im oporou, avšak treba zohľadniť aj tú okolnosť, že k usmrteniu A. B. došlo v dôsledku nešťastnej udalosti posúdenej ako nedbanlivostný trestný čin. Rovnako nebolo preukázané, že by žalobkyne boli na nebohého finančne odkázané. Dokazovaním bolo preukázané, že príjem v domácnosti zabezpečovala žalobkyňa 1/, nebohý nepracoval, i keď sa na zabezpečovaní potrieb domácnosti podieľal výraznou osobnou pomocou. Rovnako žalobkyne 2/ a 3/ neboli na nebohého finančne odkázané. U týchto žalobkýň bolo potrebné tiež zohľadniť stupeň príbuzenstva s nebohým. V najbližšom stupni príbuzenského pomeru bola s nebohým jednoznačne jeho manželka. Pokiaľ ide o sestru a neter, tu sa v zmysle právneho posúdenia jedná už o vzdialenejší stupeň príbuzenstva a priznanie peňažnej náhrady za zásah do osobnosti takýchto príbuzných je v rozhodovacej praxi súdov naozaj výnimočným. Podľa odvolacieho súdu vychádzajúc z vykonaného dokazovania, išlo medzi žalobkyňou 2/ a nebohým o bežný dobrý súrodenecký vzťah, súrodenci však nežili v spoločnej domácnosti, boli už dospelí a mali vlastné rodiny. Rovnako žalobkyňa 3/ netvrdila, že nemá vlastných rodičov, alebo iných rodinných príslušníkov. Preto už samotné rozhodnutie o priznaní peňažnej náhrady za zásah do osobností žalobkýň 2/ a 3/, predstavuje zohľadnenie výnimočných okolností prípadu, že tieto žalobkyne mali s nebohým veľmi blízky citový vzťah, boli s ním v dennom kontakte a navzájom si neustále pomáhali. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sumách po 2.000 eur žalobkyniam 2/ a 3/ považuje odvolací súd za primerané v danom prípade, a tiež so zreteľom na skutočnosť, že žalované 2/ a 3/ nežili s nebohým v spoločnej domácnosti, išlo medzi nimi o vzdialenejší stupeň príbuzenstva, teda nešlo o najbližšiu rodinu, že žalobkyňa 2/ má vlastnú rodinu, hoci jej deti žijú v zahraničí a žalobkyňa 3/ má rovnako vlastné deti. Pokiaľ ide o žalobkyňu 1/, má odvolací súd za to, že výška priznanej nemajetkovej ujmy zodpovedá v zmysle aktuálnej rozhodovacej praxe súdov tomu, že išlo pre ňu o najbližšieho človeka, že mali s nebohým bezdetné manželstvo, ktoré bolo harmonické a že si boli s nebohým najbližšou oporou. V konaní nebolo preukázané, že by smrť poškodeného mala pre žalobkyne konkrétne zdravotné následky, prípadne že by si vyžadovala podporu psychológa, či psychiatra, teda že by vyvolala nevyhnutnosť odstraňovať následky tohto traumatického zážitku liečebnými metódami. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie správne zohľadnil aj vek nebohého, okolnosť, že jeho tragická, náhla a neočakávaná smrť spôsobila v danom prípade, vzhľadom na intenzitu ich vzťahu, trvalé a neodvrátiteľné následky pre každú zo žalobkýň. Súd prvej inštancie teda pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyniam správne vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pričom odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie žalobkyniam priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy dostatočne zohľadňuje nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku úmrtia manžela, brata a strýka žalobkýň 1/ až 3/.

24. Pokiaľ žalobkyne v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nesprávne prihliadal na odškodňovanie obetí násilnej trestnej činnosti podľa zák. č. 274/2017 Z. z. a že namieste bolo skôr porovnať priznanú ujmu so škodou v zmysle zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, či s náhradami pri smrteľných pracovných úrazoch, tak je potrebné uviesť, že na právnu úpravu v zákone č. 274/2017 Z. z. poukázal súd prvej inštancie len v rámci vymedzovania mantinelov svojej voľnej úvahy pre rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy, keď z tohto zákona možno usudzovať na vôľu zákonodarcu, pokiaľ ide o odškodňovanie obetí násilnej trestnej činnosti, pričom aj v tomto prípade nastala smrť poškodeného v dôsledku nedbanlivostného trestného činu – prečinu usmrtenia. Pokiaľ však ide o zákon č. 437/2004 Z. z. o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, či odškodňovanie pracovných úrazov, tu porovnávanie výšky náhrad nie je na mieste, pretože sa odškodňujú konkrétne zdravotné poškodenia, či následky priamo osobe poškodenej na zdraví, resp. sa zohľadňuje, že k úrazu došlo pri plnení pracovných povinností.

25. Súd prvej inštancie po zhodnotení vykonaného dokazovania správne prihliadol na všetky konkrétne okolnosti, ktoré boli relevantné z hľadiska ustálenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy v danom prípade, zohľadnil intenzitu neoprávneného zásahu, ako aj rozsah a trvanie následkov vyvolaných týmto neoprávneným zásahom v súkromnom a rodinnom živote žalobkýň a správne prihliadol tiež na princíp proporcionality, keď výšku nároku posúdil so zreteľom na výšky náhrady nemajetkovej ujmy priznávanej v iných obdobných veciach. Pri úvahe o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy bolo správne zohľadnené, že žalobkyne stratili osobu, s ktorou mali silný citový vzťah, najmä žalobkyňa 1/, ktorá žila so zomrelým v spoločnej domácnosti, a ktorá tak stratila oporu, ktorú jej manžel poskytoval. Žalobkyne stratili možnosť so zomrelým prežívať radosti aj starosti každodenného života, stratili v ňom významnú oporu a pomoc. Súd prvej inštancie však v danom prípade náležite zohľadnil negatívne dopady zásahu rodinnom a súkromnom živote žalobkýň a dôsledne vyhodnotil a premietol do výšky priznanej peňažnej náhrady aj nepriaznivé následky im vzniknutých emocionálnych útrap. Tiež správne prihliadol aj na ďalšie okolnosti prípadu, t. j. že žalobkyne 2/ a 3/ neboli najbližšie príbuzné nebohého a že žiadna zo žalobkýň naňho nebola finančne odkázaná, ako aj na okolnosti na strane škodcu, keď k porušeniu právnej povinnosti zo strany škodcu došlo v dôsledku nedbanlivostného protiprávneho konania. Priznaná výška peňažnej náhrady sa tak odvolaciemu súdu javí spravodlivá a dostatočne účinná na vyváženie a zmiernenie následkov žalobkyniam vzniknutej ujmy.

26. V odvolacom konaní neboli preukázané okolnosti, ktoré by viedli k iným záverom, pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyniam, než k akým dospel súd prvej inštancie, teda že by súd prvej inštancie dospel v danom prípade k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Konkrétna výška náhrady nemajetkovej ujmy po zvážení všetkých relevantných okolností prípadu je stále predmetom voľnej úvahy súdu, a nemožno požadovať od súdu prvej inštancie, aby uviedol konkrétny výpočet ako k sumám náhrady nemajetkovej ujmy dospel. Odvolací súd teda zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade je primeranou výška náhrady nemajetkovej ujmy 15.000 eur vo vzťahu k žalobkyni 1/ a výška náhrady nemajetkovej ujmy po 2.000 eur vo vzťahu k žalobkyni 2/ a žalobkyni 3/.

27. V súvislosti s poukazom žalobkýň v odvolaní na rozhodnutia súdov v obdobných konaniach, odvolací súd uvádza, že predovšetkým ide o rozhodnutia staršieho dáta, pričom aktuálna rozhodovacia činnosť súdov sa v prípade nemajetkovej ujmy manželov pohybuje v oveľa nižších sumách, ako 50.000 eur, či 45.000 eur, na ktoré poukazovali žalobkyne, pričom je tiež potrebné zdôrazniť, že otázka výšky náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupujú súdy vždy rozdielne v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvalifikovať a vyčísliť (por. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/131/2020, 7Cdo/29/2021, 7Cdo/87/2023).

28. Takisto za nedôvodnú považoval odvolací súd odvolaciu námietku žalobkýň, že súd má zohľadniť aj infláciu v rokoch 2021 – 2023. Odvolací súd opakuje, že na takýto postup nie je dôvod, pretože výška náhrady nemajetkovej ujmy nie je vypočítaná konkrétnym vzorcom, ale je vždy výsledkom posúdenia

vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci a má predstavovať spravodlivú a dostatočne účinnú náhradu na vyváženie a zmiernenie následkov zásahu do osobnostných práv v danom konkrétnom prípade, čo v danej veci splnené bolo.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak skutočnosti uvedené v odvolaní žalobkýň neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku v jeho zamietajúcom výroku, preto odvolanie žalobkýň z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne zrozumiteľne odôvodnené a logicky konzistentné.

30. Preto odvolací súd po vyporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou žalobkýň napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplňacím rozsudkom v zamietajúcom výroku ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

31. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offo podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnej žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešným žalobkyniam 1/, 2/ a 3/. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

28Co/143,144/2024
28Co/143/2024-
28Co/144/2024
2522201910
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).
Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).
Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).
Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).
Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).